

Nr. 1021

Zondag 17 mei 2009

Schriftlezing: Maleachi 3: 1-12

Lieve gemeente,

Tijdens een belangrijke conferentie was er na een centrale bijeenkomst de mogelijkheid om workshops te volgen. Velen hadden zich opgegeven voor de workshop over de gave van spreken in tongen en de gave van profetie, slechts één had zich opgegeven voor een workshop over de gave van het geven.....

We zuchten soms dat we zo vast zitten aan geld en goed. We zijn druk met geld verdienen en uitgeven. We beseffen: Ons verzamelen van schatten op aarde is een grote concurrent en bedreiging van ons verzamelen van schatten in de hemel, zoals de Heer Jezus ons adviseert...

En we bedenken weinig, dat er maar één manier is om de ban van de ring, de ban van geld en goed te doorbreken, en dat is het weggeven.....

Jezus zei: 'Geven maakt gelukkiger dan ontvangen'. Het enige citaat van Jezus in een niet-evangelie, nl. Handelingen.

Geven – en dan heb ik het over geven in de brede zin – laat mij meer op God lijken. God is zo enorm goedgeefs. Hij geeft zo geweldig veel. Kijk eens naar een madeliefje, toch schattig? En hoeveel staan er niet in een grasveld ! Vooral gaf God zijn zoon Jezus: Want also lief had God deze wereld, dat Hij zijn enige Zoon gaf...

Maleachi spreekt over: Wonen in een heerlijk land, ons land nu of in de nabije toekomst? We zitten vanochtend in een smidse, vs.2, en zijn als metaal dat wordt gezuiverd en dan gevormd wordt. Het vuur wordt opgestookt, je voelt je warm worden. Het is een reinigings- en vormingsproces. We zijn in goede handen.

In onze tijd vindt het smelt- en reinigingsproces plaats in hoogovens. In de bijbelse tijd waren dat plaatselijke smeden met grote knuisten en bruinverbrande gezichten. Ik las bij de voorbereiding een paar keer het verhaal, dat een smid het metaal verhitte en de onzuivere delen er af schepte en over zijn legering pas tevreden was, wanneer hij zijn gezicht er goed in weerspiegeld zag. Dat beeld past bij Rom. 8: 29, waar staat dat wij bestemd zijn om het evenbeeld te worden van Gods Zoon, Jezus Christus.

Maleachi is een profeet, een mens, een boodschapper van God. Vijfde eeuw voor Christus, de Joden zijn teruggekeerd uit de ballingschap in Babel, de tempel is herbouwd en het leventje gaat zoals het gaat. Het is een vrij egoïstische samenleving, waar niet veel om God, om de ander en om zichzelf gegeven wordt.

God maakt hen wakker uit deze sluimering. God spreekt en handelt, gaat met zijn volk een proces aan.

Wat voor proces? Vs. 2: Hij is als het vuur van een smid, een zilversmid. Hij smelt een staaf zilver of zilvererts, hij stookt het vuur op en hij reinigt het, reinigt ons !

VUUR. Dat maakt het serieus. We leren onze kinderen om nooit met vuur te spelen.

En als je vuur gebruikt zet je er een vuurgordijn voor of een vuurkorf omheen.

Daarom: We spelen in het christendom geen spelletje. Reiniging van ons leven is niet iets voor een verloren uurtje. Hij is als het vuur en vuur is serieus.

Wie is als het vuur?

Vs. 1: 'Ik', zegt de Heer van de hemelse machten. God de Vader is aan het woord.

Hij stuurt 'zijn bode', in het N.T. geïdentificeerd met Johannes de Doper (citaten: Matteüs 11: 10, Marcus 1:2, Lucas 1: 76)

Er wordt nog een tweede omschreven: 'de Heer die komt tot zijn tempel'. Heer – Adoon, dat is iemand groter dan de bode. Die komt tot 'zijn tempel'. Wie - naast God - kan zeggen dat de tempel van hem is? Hij heet de engel van het verbond', vgl. 'Engel des Heren'. Op grond van deze vier gegevens concluderen we dat hier Jezus Christus is bedoeld.

Van Hem zegt vs. 2: 'Wie zal die dag kunnen doorstaan? Wie zal overeind blijven wanneer hij verschijnt?' En dan de tekst over het vuur van de smid.

En wie worden gereinigd?

Vs. 3: De zonen van Levi zal hij zuiveren. In de preek over hoofdstuk 2 verbonden we dit met de gemeente als een heilig priesterschap, 1 Petrus 2, Openbaring 1.

Met recht betreft Brian Doerksen dat in EL 314 op ons:

Maak mij rein voor U als gelouterd goud.

Dwars door het vuur maakt U mij rein en puur.

Wij zijn onrein door ongeloof en gebrek aan vertrouwen op God. Door het in ons leven niet om God en Gods glorie te laten gaan, maar om onszelf en onze glorie.

Je kunt dit voor jezelf gemakkelijk nagaan.

Hoe gemakkelijk neig je naar dingen die je kracht aan anderen toont?

Hoeveel weerstand is er in je hart om tijd, met God alleen verbonden, door te brengen?

We zijn onrein en voor onreinen is geen plaats bij God in de hemel. Zalig de reinen van hart, want zij zullen God zien. Toch is er plaats in de hemel. De bruiloftszaal zal vol zijn !

En daarom moet hij zijn als het vuur van een smid. God ontwierp een plan tot reiniging van onze gedachten, wil en gevoelens. Met Jezus als de meester-reiniger en zijn bloed als het super-super reinigingsmiddel.

Van dit plan is God niet afgestapt, zegt Maleachi in vs. 6: 'Ik, de Heer, ben niet veranderd en jullie zijn er nog steeds', zegt God. Vs. 6 wil ik liever met de NBG vertalen: 'en jullie zijn niet verteerd'.

Nog steeds zegt de HEER van de hemelse machten: 'Ik heb jullie lief !'

En nog steeds aarzelt de HEER van de hemelse machten niet om te getuigen tegen tovenaars en echtbrekers, tegen mensen die meened plegen en mensen die hun dagloners uitbuiten. En tegen allen die weduwen en wezen onderdrukken en vreemdelingen geen plaats gunnen, vs. 5.

En dan opnieuw de diagnose, waar ging het fundamenteel mis, vs. 5: 'Want geen van allen hebben zij ontzag voor Mij', zegt de HEER van de hemelse machten.

Reiniging is nodig !

Wat is onze houding daaronder?

We hebben het vorige keer naar onszelf toe getrokken; als gemeente zijn we een priesterschap. Sta ik deze reiniging toe?

Vertrouw ik op de genade van God, die verandert, geneest, ongeloof wegbrandt, weerstand afbreekt?

Vrees ik God meer dan enig ander mens of soort angst? 'Keer terug naar mij', zegt de HEER van de hemelse machten, 'dan zal ik naar jullie terugkeren', vs.7.

En dan komt er een onderwerp aan de orde, dat behoorlijke beroering en verhitting teweeg kan brengen, nl. ons geefgedrag. Heeft geloof nu met geld te maken? Wat heeft kruis met munt gemeen?

Merk op hoe vanuit de reinigingsgedachte - de HEER van de hemelse machten als het vuur van de smid die het volk reinigt van vuile delen – er een aantal dingen genoemd worden in vs. 5 in een soort opsomming .En er één ding onder de bijzondere aandacht gebracht wordt in vs. 8-10, dat is nl. het geven van je tienden aan God. 10% van je netto inkomsten voor het Koninkrijk van God.

En als dat niet gebeurt, zegt God, vinden jullie dat een mens God mag bestellen?

Je kunt dat combineren met hfdst. 1, waar het gaat om het offeren van zieke en kreupelige dieren. God moet tevreden zijn met rommel, restjes en afdankertjes.

Hfdst. 1:8 zegt: 'Bied de gouverneur zo'n dier maar eens aan en zie of hij er tevreden mee is en jullie goedgezind zal blijven'.

Bij de voorbereiding van deze preek hield me deze vraag bezig: Waarom wordt de O.T.-regel van de tienden niet in het N.T. gebruikt om geld bij elkaar te zamelen voor de gemeente?

Dat verbaasde me wat, omdat er veel discussie over het geven van tienden is en ik ergens te weinig steun voor dit principe in het N.T. ervoer.

Is het zo, dat Jezus het afschafte? Nee. Je leest nergens dat Jezus zegt: er is gezegd: breng de tienden naar mijn voorraadkamer ! Maar ik zeg jullie 5% of 2% is ook genoeg. Integendeel. In Lucas 11: 42 zegt Jezus: 'Maar wee jullie Farizeeën, want jullie geven tienden van munt, wijnruit en andere kruiden, maar gaan voorbij aan de gerechtigheid en de liefde tot God; je zou het een moeten doen (dus tienden geven) zonder het andere te laten (gerechtigheid en liefde beoefenen).

2. Is het geven naar draagkracht (zit in de tiendenregel) afgeschaft?

Ook hier is het antwoord: nee. In 1 Korintiërs 16: 2 geeft Paulus een collecteregul. 'Laat ieder van u elke dag van de week naar vermogen iets opzij leggen'. Naar vermogen, m.a.w. als je iets meer verdient, geef je meer; als je minder verdient, geef je minder.

3. Is er minder geld nodig voor Gods Koninkrijk in het N.T.?

Ook hier is het antwoord: nee. Paulus geeft regels voor beloning van werkers in Gods Rijk en hij geeft onderwijs over het geven van support bij de verkondiging van het Evangelie, het voorhelpen van werkers en het bidden voor de voortgang van de verkondiging.

En aan elk van dit soort opmerkingen zit een financiële kant.

Met ander woorden, het geven van onderwijs, zorg en de missie om het Evangelie uit te reiken kost geld, veel geld, net zoals de tempeldienst met alle offers in het O.T. In feite kost het werk van de kerk zoveel meer, omdat het niet ophoudt bij de landsgrens, maar alle volken op het oog heeft.

Dus de reden, dat de regel van de tienden niet bij de 'fundraising' van het N.T. wordt gebruikt, is niet omdat Jezus het zou hebben afgeschaft of dat het proportioneel geven onjuist zou zijn of omdat de financiële behoeften van de kerk minder zouden zijn.

Er zijn een aantal andere redenen:

1. Paulus benadrukt blijmoedig geven. Het mag geen dwang zijn, maar we zullen geven als een vreugdevolle bezigheid dienen te beoefenen. 2 Korintiërs 9: 7 zegt: 'Laat ieder zoveel geven als hij zelf besloten heeft, zonder tegenzin of dwang, want God heeft lief wie blijmoedig geeft'.

Of luister naar 2 Korintiërs 8: 8: 'Ik zeg dit niet als een bevel; door op de inzet van anderen te wijzen wil ik nagaan of uw liefde oprecht is'.

Liefde en gerechtigheid reinigt niet alleen ons hart en hoofd, maar ook onze portemonnee en spaarrekening.

2. Het N.T. benadrukt vrijgevigheid. Tienden kunnen een afgedwongen gave worden, met veel pijn en moeite afgestaan.

2 Korintiërs 8: 3-4 vertelt over de arme gemeenteleden in Macedonië. Paulus zegt: 'Ik verzeker u dat ze naar vermogen hebben gegeven, ja zelfs boven hun vermogen. Uit eigen beweging hebben ze ons dringend verzocht mee te mogen doen aan de collecte, waarmee de heiligen in Jeruzalem zullen worden ondersteund'.

En 2 Korintiërs 9: 6 zegt: 'Wie karig zaait, zal karig oogsten; wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten'.

Het gaat er dus niet om een acceptabel minimum te vinden, maar een vrijgevig maximum. Dat bereik je niet met een tiendenregel, maar door harten te laten opbloeien voor de doelen van het Evangelie.

3. Het N.T. benadrukt een verlangen tot geven. Geheel in strijd met onze natuurlijke begeerten en de tijdgeest van hebben en houden, wil God ons veranderen tot geven-minnende mensen.

Efeziërs 4: 28 zegt: 'Laat wie steelt niet meer stelen, maar eerlijk de kost verdienen door zelf hard te werken om iets weg te kunnen geven aan wie het nodig heeft'.

Het alternatief voor 'stelen' is dus niet 'werken' of zelfs 'hard werken', maar 'werken om weg te kunnen geven'. Een passie voor geven ontwikkelen....

Dus: In plaats van de calculerende burger en kerkganger, de presenterende en donerende gelovige burger en kerkganger uit liefde tot Jezus Christus en zijn gemeente, die door het reinigende vuur van de Edelsmid ging en zijn verwachting op God stelt en niet op de economie, de beurs, de politiek enz.

Maleachi zegt: Stel God op de proef, d.w.z. geef God eens de kans te laten zien dat Hij bestaat en een Beloner is van wie Hem zoeken.

Doe een stap, zonder dat er meteen een tegenprestatie tegenover staat.

Behalve Gods beloften:

Vs. 10: Zie of Ik niet de sluizen van de hemel voor jullie open en regen in overvloed laat neerdalen.

Vs. 11: Schades worden teruggebracht.

Vs. 12: Alle volken zullen jullie prijzen, want jullie zullen wonen in een heerlijk land.

Dát zegt de Hemelse Edelsmid.

O God, maak mij rein voor U

Als gelouterd goud en zuiver zilver.

Dwars door het vuur

Maakt U mij rein en puur.

Amen.